

PROTOCOL SEKSUEEL MISBRUIK EN SEKSUELE INTIMIDATIE

Stichting O.V.O. Tiel (Lingecollege)

Vastgesteld in MT d.d. 1 april 2019.

Instemming MR d.d. 7 mei 2019.

Inhoudsopgave

Protocol seksueel misbruik en seksuele intimidatie

Stappenplan school

Toelichting bij protocol seksueel misbruik en seksuele intimidatie

Vertrouwenspersonen van het Lingecollege

Begripsbepalingen protocol seksueel misbruik en seksuele intimidatie

Afhankelijk van de situatie wordt door het Lingecollege een keus gemaakt welke stap gezet wordt. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat het Lingecollege direct overgaat tot de sanctionerende ronde en / of inschakelen van politie d.m.v. de vaste contactpersoon bij de politie, waarna gehandeld zal worden volgens de geldende prioritering van de politie.

De stappen die gemaakt kunnen worden zijn:

1. Inschatting van de situatie
2. Informatie- en meldplicht
3. Vertrouwenspersoon
4. Maatregelen gedragslijn

1. Inschatting van de situatie

Bij ieder incident worden er eerst gesprekken gevoerd met het slachtoffer of de benadeelde en met de vermeende dader. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
- Handelt het Lingecollege de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld? In het protocol kan het Lingecollege nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie, dus anders gezegd, is er sprake van wet overtredend gedrag?
- Dient de politiecontactfunctionaris op de hoogte te worden gesteld of om advies worden gevraagd?
- Consultatie andere hulpverlenende instellingen Afhankelijk van de uitkomsten van deze stap wordt overgegaan op stap 2 of direct naar een volgende stap.

Toepasselijke situaties

De wettelijke aangifteplicht en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik van leerlingen die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar. De grens is bij deze leeftijd gelegd omdat alle seksuele handelingen tussen leerkrachten en minderjarige leerlingen strafbaar zijn.

Kenmerkend zijn dan:

- een afhankelijkheidsverhouding tussen medewerker en leerling;
- de minderjarigheid van de leerling.

Met name voor de begrippen zorg en waakzaamheid zoals opgenomen in Titel XIV van het Wetboek van Strafrecht (artikel 249), geldt dat zij niet beperkt zijn tot een rechtstreekse leraar-leerling verhouding, maar zich (daarnaast) ook uitstrekken over situaties waar een dergelijke verhouding ontbreekt. Docenten hebben in algemene zin toezichthoudende en zorgtaken ook ten behoeve van leerlingen aan wie zij geen les geven maar met wie zij wel in een schoolgebouw verkeren of anderszins uit hoofde van hun functie contact onderhouden.

In het algemeen geldt dat ook een seksuele relatie van een ten behoeve van het Lingecollege met taken belast persoon met een meerderjarige leerling, ook als een meerderjarige leerling stelt dat deze is ingegeven door wederzijdse gevoelens, in de context van onderwijs en didactiek niet wordt getolereerd. Zo 'n relatie doet afbreuk aan de veiligheid van de leerling op het Lingecollege en past niet in de pedagogische opdracht van de medewerkers van het Lingecollege. Een professionele afweging hierin mag van elke medewerker worden verwacht.

Het protocol is van toepassing op de medewerkers en leerlingen van onze school. Bij onvrijwillige seksuele handelingen worden meerderjarigen in staat geacht zelf de afweging te maken om wel of niet aangifte te doen. Uiteraard kunnen zij voor begeleiding of advies een beroep doen op een vertrouwenspersoon of een vertrouwensinspecteur.

2. Informatie- en meldplicht

Indien medewerkers van het Lingecollege - op welke manier dan ook - informatie krijgen over een mogelijk geval van seksueel misbruik of seksuele intimidatie (zie de omschrijving in bijlage 2 artikel 3) gepleegd door een ten behoeve van het Lingecollege met taken belaste persoon of personen jegens een minderjarige leerling, moeten zij op basis van de Wetswijziging bestrijding van seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs (1999) het bestuur van de stichting direct informeren. Er is sprake van een meldplicht.

3. Aanwijzingen vertrouwenspersoon protocol seksueel misbruik en seksuele intimidatie

Ingeval melding wordt gemaakt van seksueel misbruik en intimidatie zijn de volgende stappen aan de orde.

1. De vertrouwenspersoon gaat ook na of de gebeurtenis aanleiding geeft tot het indienen van een klacht. Voor sommige klagers is het voldoende om hun verhaal te vertellen, anderen hebben de vertrouwenspersoon nodig om te verkennen hoe zij met deze intimidatie kunnen omgaan, weer anderen willen een officiële klacht indienen. Maak klager meteen duidelijk dat geen geheimhouding beloofd kan worden. Ingeval van een redelijk vermoeden van een strafbaar feit heeft de vertrouwenspersoon aangifteplicht via het bestuur (c.q. via de Raad van Toezicht indien het bestuur zelf betrokken is bij de zaak).

2. Indien de vertrouwenspersoon slechts aanwijzingen, doch geen concrete klachten bereiken overlegt hij/zij met de directeur of het bestuur.
3. Afhankelijk van de aard van de klacht kan de vertrouwenspersoon klager en/of zijn ouders adviseren een klacht in te dienen bij de klachtencommissie of bij politie en justitie. De klachtencommissie kan ook ingeschakeld worden terwijl een onderzoek bij politie en justitie plaatsvindt.
4. De vertrouwenspersoon begeleidt de klager en of zijn ouders (bij een leerling) of de medewerker desgewenst bij de verdere procedure bij de klachtencommissie en verleent desgewenst bijstand bij het doen van aangifte bij politie en justitie.
5. De vertrouwenspersoon behartigt steeds de belangen van de minderjarige. De ander kan ook een beroep doen op bijstand door een andere vertrouwenspersoon of een andere hulpverlener naar keuze.
6. De vertrouwenspersoon verwijst klager en/of zijn ouders (bij een leerling) of de medewerker, indien en voor zover noodzakelijk of wenselijk, naar andere instanties gespecialiseerd in opvang en nazorg.
7. De vertrouwenspersoon neemt bij zijn/haar werkzaamheden de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht.

(zie ook informatie van PPSI (Project Preventie Seksuele Intimidatie) www.aps.nl/PPSI)

In de praktijk van alle dag zal informatie over een mogelijk geval van seksueel misbruik of seksuele intimidatie vaak worden gemeld bij de direct leidinggevende. Deze zal direct na de ontvangst van de informatie het bestuurr dienen te informeren. Bestaat het vermoeden dat het bestuur zelf betrokken is bij (het vermoeden van) seksueel misbruik en seksuele intimidatie dan dient de melding door de medewerker rechtstreeks plaats te vinden bij de voorzitter van de Raad van Toezicht.

4. Maatregelen gedragslijn

1. Het bestuur is belast met de uitvoering van de klachtenregeling. Is er sprake van een incident met een leerling dan handelt het bestuur in ieder geval aldus: In een eerste gesprek wordt informatie over de aard en de ernst van de situatie verstrekt door melder aan het bestuur. Het bestuur en melder maken afspraken over de verdere procesgang. Het bestuur treedt onmiddellijk in contact met de vertrouwensinspecteur voor nader overleg en advies. Afhankelijk van het resultaat van dit overleg wordt een beslissing genomen over aangifte bij politie en justitie. Aangifte vindt plaats nadat hiervan de aangeklaagde en de ouders van de minderjarige leerling op de hoogte zijn gesteld. In gezamenlijk overleg wordt de zaak verder behandeld en bekeken of eventueel disciplinaire (of andere) maatregelen noodzakelijk zijn. Daarbij worden de leerling en zijn/haar ouders geïnformeerd over de mogelijkheid de zaak voor te leggen aan de klachtencommissie. Het is van groot belang dat een gedegen afweging vanuit meerdere invalshoeken wordt gemaakt, die geval tot geval verschillend zal kunnen uitvallen.

Het zal gaan om:

- de verdere opvang van de leerling en zijn ouders
 - de gesprekken met de verdachte medewerker
 - de berichtgeving naar overige medewerkers in de instelling
 - de berichtgeving naar de overige ouders en leerlingen
 - de berichtgeving aan de pers
 - gesprekken met/melding of aangifte bij justitie en politie
 - overige relevant geachte afspraken.
2. Het bestuur neemt na de bespreking zoals verwoord in artikel 1 van de gedragslijn persoonlijk contact op met betrokkene en stelt hem op de hoogte van datgene wat tegen hem/haar is ingebracht. Dit contact is te beschouwen als de eerste mededeling en een eerste oriëntatie op de aard en de ernst van de situatie, waarbij de perceptie van de betrokkene van belang is. Het bestuur wijst hem/haar op de mogelijkheid van juridische bijstand en de mogelijkheden voor hulpverlening (vertrouwenspersoon, maatschappelijke werk). De betrokkene wordt schriftelijk opgeroepen. Hierbij wordt melding gemaakt van de mogelijkheid zich te laten bijstaan door een raadsman/vrouw. Het gesprek wordt schriftelijk vastgelegd.
 3. Het bestuur zorgt voor maatregelen die het verloop van het onderwijsproces waarborgen. Hierbij gaat het met name om de voortgang van proefwerken, schoolonderzoek en examens surveillance, klassenopvang.
 4. Het bestuur zorgt voor de verdere communicatie naar ouders, leerlingen en de pers.
 5. Het bestuur zorgt voor dossiervorming met inachtneming van de bepalingen in het privacyreglement. Alleen al vanuit het perspectief van eventuele disciplinaire maatregelen is dossiervorming essentieel.
 6. Het bestuur zorgt voor een rapportage ten behoeve van de Raad van Toezicht, waarin verslag wordt gedaan van de procesgang en op basis waarvan deze op effectiviteit en volledigheid kan worden geëvalueerd. Als er sprake is van seksueel misbruik en seksuele intimidatie tussen leerlingen dan meldt de medewerker dit aan de mentor én teamleider van de leerlingen die het betreft. Indien er sprake is van seksuele intimidatie of seksueel misbruik tussen medewerkers dan meldt de betrokken medewerker of hij die hiervan kennis heeft gekregen dit bij de direct-leidinggevende van de betrokken medewerker(s).

Toelichting bij protocol seksueel misbruik en seksuele intimidatie

Bestuur

Het bestuur dient te handelen in overeenstemming met de wet en volgens de beginselen die in het maatschappelijk verkeer betamelijk worden geacht (namelijk die van behoorlijk bestuur, zorgvuldigheid, redelijkheid en billijkheid). In situaties die onder de werking van dit protocol vallen zullen altijd verschillende en zwaarwegende belangen spelen, die contrair ten opzichte van elkaar kunnen zijn. Op het bestuur rust in dat opzicht een zware verantwoordelijkheid. Onder zijn verantwoordelijkheid vallen:

- dat strafbare feiten of vermoedens hieromtrent gemeld zullen moeten worden bij de vertrouwensinspecteur en overleg hierover moet plaatsvinden met de vertrouwensinspecteur;
- dat onderzoek wordt ingesteld naar de ernst van de situatie;
- het feitencomplex, de beleving ervan binnen een school en de consequenties ervan voor het onderwijsproces, dienen worden afgezet tegen het belang van de medewerker;
- dat een consistent beleid wordt gevoerd ten aanzien van het omgaan met situaties rond seksueel misbruik en seksuele intimidatie;

De vertrouwenspersoon

Vertrouwenspersonen zijn binnen het Lingecollege vaak het eerste aanspreekpunt voor leerlingen; zij dienen de leerling bij het indienen van een klacht en tijdens de daaropvolgende procedure te begeleiden en te ondersteunen. Voordat er sprake was van een meld- en overlegplicht kon een vertrouwenspersoon er in overleg met een klager voor kiezen om aangifte doen, rekening houdend met de belangen van en gevoelens van klager. De meldingsplicht, die geldt voor alle personeelsleden die over informatie beschikken over een mogelijk zedenmisdrijf van een ten behoeve van het Lingecollege met taken belast persoon ten aanzien van een minderjarige leerling, is evenwel ook van toepassing op de vertrouwenspersoon. Mogelijke bedenkingen van betrokken ouders en leerlingen tegen melding bij het bestuur ontslaan de vertrouwenspersoon niet van deze verplichting (zie aanwijzingen vertrouwenspersoon bijlage 3).

De vertrouwenspersoon kan ook optreden in de andere genoemde gevallen (leerling-leerling, medewerker-medewerker), maar het is tevens mogelijk dat een van genoemde partijen een vertrouwenspersoon van buiten de organisatie benadert. De bestuurder zal dan bepalen in hoeverre deze vertrouwenspersoon een rol kan spelen in de interne afwikkeling van de procedure. Op iedere locatie van het Lingecollege zijn er twee vertrouwenspersonen die mogelijk beiden kunnen optreden in een dergelijk incident.

Instanties

Er zijn verschillende instanties waarmee de bestuurder contact kan opnemen:

- de in- en/of externe vertrouwenspersoon van het Lingecollege
 - maatschappelijk werk;
 - hulpverleningsinstanties;
- a. een afdeling Jeugd Gezondheidszorg van de GGD;
 - b. een vertrouwensarts van het Bureau Vertrouwensartsen;
 - c. een Bureau Slachtofferhulp.

Persvoorlichting

Mededelingen naar buiten dienen beperkt te zijn tot de feiten; terughoudendheid en prudentie is op z'n plaats. Totdat de rechter gesproken heeft is er slechts sprake van een verdachte (en geen dader). Onzorgvuldigheid bij uitlatingen kan aanleiding zijn voor smaadprocedures (mogelijk leidend tot een eis tot schadevergoeding via de burgerrechter). Hoewel politie en media uiteindelijk zelf beslissen over de inhoud en het moment van informatie naar buiten, kan in het belang van alle betrokkenen worden getracht tot enige afstemming te komen. Het bestuur dient eventueel, voordat informatie uitgaat naar derden (medewerkers, ouders en leerlingen) en de pers, overleg te hebben met de politie over een gezamenlijke tekst en de bepaling van het tijdstip van publicatie.

Vertrouwenspersonen van het Lingecollege

Het Lingecollege kent een systeem van vertrouwenspersonen die op kunnen treden in situaties van ongewenst gedrag zoals, seksuele intimidatie. Het eerste contact met het Lingecollege voor leerlingen en ouders is de mentor. Daarnaast kunnen leerlingen en ouders contact leggen met afdelingsleiders en/of de locatiedirectie.

Daarnaast kunnen leerlingen en ouders vertrouwenspersonen benaderen als zij het gevoel hebben dat ze niet op de juiste wijze geholpen worden door de mentor, afdelingsleider of door de locatiedirectie.

Vertrouwenspersonen van de praktijkschool, locatie Rozenstraat:

- * mevrouw Maria Sandstra – msw@rsglingecollege.nl
- * de heer Twan Vos – vos@rsglingecollege.nl

Vertrouwenspersonen van het beroepscollege, locatie Teisterbantlaan:

- * mevrouw Mechelien Wolderingh – wol@rsglingecollege.nl

Vertrouwenspersonen van de mavo, locatie Tieleraardlaan:

- * n.n.b.

Vertrouwenspersonen van het lyceum/ISK, locatie Heiligestraat:

- * mevrouw Petra Bongers – bon@rsglingecollege.nl
- * de heer Barry Scholten – sct@rsglingecollege.nl

Externe vertrouwenspersonen van het Lingecollege:

- * GGD Gelderland-Zuid; T:088-1447330

Begripsbepalingen protocol seksueel misbruik en seksuele intimidatie

1. (Minderjarige) leerling

Op grond van artikel 1.233 BW zijn kinderen minderjarig als ze nog geen 18 jaar zijn en niet gehuwd zijn of zijn geweest. Onder leerling valt tevens een (ex-) leerling.

2. Ten behoeve van het Lingecollege met taken belast persoon (medewerker)

Bedoeld worden medewerkers, stagiairs, schoonmaakpersoneel, uitzendkrachten en vrijwilligers en allen die werkzaamheden verrichten voor het Lingecollege.

3. Seksuele intimidatie en seksueel misbruik

Onder seksuele intimidatie wordt verstaan ongewenst seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in verbaal, fysiek en non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat, ongeacht sekse en/of seksuele voorkeur, ervaren als ongewenst, of wordt, indien het een minderjarige leerling betreft, door de ouders, voogden of verzorgers van de leerling als ongewenst aangemerkt. Seksueel intimiderend gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn. De delictsomschrijvingen van de zedendelicten staan vermeld in de artikelen 239 t/m 251 Wetboek van Strafrecht. Het gaat in de wet om strafbare vormen van seksuele intimidatie en seksueel misbruik: zedenmisdrijven, gepleegd door een medewerker van het Lingecollege jegens een minderjarige leerling. Hoewel al deze delicten binnen het onderwijsveld kunnen worden begaan, zal het met name gaan om: ontucht: handelingen als voorspel op feitelijk seksueel contact; kla(a)g(st)er is betast, gestreeld, uitgekled, gekust door de aangeklaagde.

- aanranding: de kla(a)g(st)er is gedwongen met geweld, bedreiging of andere feitelijkheid seksuele handelingen te dulden of te plegen; de kla(a)g(st)er heeft bijvoorbeeld toe moeten zien hoe de aangeklaagde zichzelf bevredigde, de kla(a)g(st)er heeft de aangeklaagde moeten bevredigen.

- verkrachting: de kla(a)g(st)er is gepenetreerd in vagina, anus of mond door de aangeklaagde. Deze penetratie heeft plaatsgevonden met geweld, bedreiging van geweld of andere feitelijkheid.

4. Geheimhoudingsplicht

Ter bescherming van de belangen van alle direct betrokkenen wordt uiteraard de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen bij de behandeling van een melding. Geheimhouding is verplicht, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift tot mededeling verplicht of uit de taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

5. De wettelijke aangifteplicht en meldplicht

De wettelijke aangifteplicht en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik en seksuele intimidatie als bedoeld in Titel XIV van het Wetboek van Strafrecht van leerlingen die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar. De grens is bij deze leeftijd gelegd omdat alle seksuele handelingen tussen ten behoeve van het Lingecollege met taken belaste personen en minderjarige leerlingen strafbaar zijn. Bij onvrijwillige seksuele handelingen worden meerderjarigen in staat geacht zelf de afweging te maken om wel of niet aangifte te doen

6. Klachtencommissie Lingecollege

De onafhankelijke klachtencommissie die op grond van de Kwaliteitswet is ingesteld en waarbij het Lingecollege is aangesloten.

- **Stuur een e-mail**
info@onderwijsgeschillen.nl

- **Stuur een brief**
Onderwijsgeschillen
Postbus 85191
3508 AD Utrecht

- **Bezoekadres**
Gebouw Woudstede
Zwarte Woud 2
Utrecht

